

HISTORISK SAMFUND FOR SYDØSTJYLLAND

Nyhedsbrev september-oktober 2020

INDBYDELSE til ÅRSMØDE med generalforsamling 2020

Lørdag den 5. september 2020 kl. 12.30 – Ca. 15.45

BEMÆRK NYT STED!

Historisk Samfund for Sydøstjylland inviterer til Årsmøde med besøg på Juelsminde Havnemuseum efterfulgt af generalforsamling. I forbindelse med generalforsamlingen holdes der foredrag om historien om Hellebjerg Efterskole.

PROGRAM:

Kl. 12.30 Besøg på Juelsminde Havnemuseum, Havnegade 12, 7130 Juelsminde. Vi modtages af formanden for museets bestyrelse, Carsten Clausen.

Kl. 13.30 – ca. 14.10 ÅRSMØDE, **Juelsminde Hallerne, Tofteskovvej 12, 1. sal, 7130 Juelsminde.**

Dagsorden:

Velkomst ved formanden

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning.
3. Regnskab og budget ved kassereren.
4. Valg til bestyrelsen. Der skal vælges 5 bestyrelsesmedlemmer. På valg er John Juhler Hansen, Hanne Hybschmann Thellesen, Peter Matthesen og Nick Schaadt, som alle modtager genvalg, og Niels Kolind, som ikke ønsker genvalg.
5. Valg af revisor. Regnar Staugaard er på valg og modtager genvalg.
6. Fastsættelse af medlemskontingent for 2021.

7. Indkomne forslag. Forslag, der ønskes behandlet, sendes senest en uge før årsmødet til formanden Erik Toftgaard, Strandvejen 92A, Bredballestrand, 7120 Vejle Øst, mail: eriktoftgaard@mail.tele.dk

8. Eventuelt.

Kl. ca. 14.20 til 14.55: Kaffebord

Kl. ca. 15.00 til ca. 15.45: Foredrag ved tidligere efterskolelærer Knud Aage Hansen, Assendrup. "Historien om Hellebjerg Idrætsefterskole" I foredraget vil der også være omtale af Kysthospitalet og Tvindskolerne. Knud Aage Hansen har været lærer på skolen fra 1984 til 2011.

Hellebjerg Idrætsefterskole er Danmarks første idrætsefterskole, indviet 14. sept. 1958. Den er oprettet af KFUM's Idrætsforbund i Danmark. Skolen har i dag 216 elever på 9. og 10. årgang.

Pris: DELTAGELSE I KAFFEBORDET ER GRATIS. Vi vil gerne bede om tilmelding af hensyn til kaffen samt gældende forsamlingsforbud ift. corona-situationen.

TILMELDING: Senest onsdag den 2. september 2020 på foreningens hjemmeside www.hssso.dk eller mail: hssovejle@gmail.com

Sted: Juelsminde Havnemuseum, Havnegade 12, 7130 Juelsminde / **Juelsminde Hallerne, Tofteskovvej 12, 1. sal, 7130 Juelsminde.**

RECEPTION FOR ÅRBOG 2020

Torsdag den 8. oktober 2020 kl. 15.30

Vi er glade for igen at invitere vore medlemmer til reception i anledning af udgivelsen af årbogen, i år Lokalhistorie fra Sydøstjylland 2020.

I år har vi som noget nyt valgt at holde receptionen på Industrimuseet i Horsens. Formanden vil kort introducere os for indholdet, og en af forfatterne vil fortælle om sit emne. Foreningen byder på et glas vin.

Pris: Gratis at deltage. Tilmelding ikke nødvendig.

Sted: Industrimuseet i Horsens, Gasvej 19, 8700 Horsens

KULTURTILBUD FRA KULTURINSTITUTIONER I SYDØSTJYLLAND

FOREDRAG: Danske Grænsekampe

ONSDAG den 2. SEPTEMBER 2020 kl. 19.00

Ligger grænsen mellem Danmark og Tyskland, hvor den bør ligge? Hør historikeren Axel Johnsen fortælle om dem, der gik forrest i kampen - og som stadig mener, at grænsen ikke ligger, hvor den burde ligge. Både i 1920 og i dag opfatter de fleste danskere Genforeningen som den endegyldige afgørelse af det dansk-tyske grænsespørgsmål. Siden Christian X red over Kongeåen har der i Danmark dog foregået en kamp for at få grænset flyttet endnu længere syd på. Foredraget giver overblik over de nationale foreninger, grupperinger mv., der gik forrest i kampen - og som stadig mener, at grænsen mellem Danmark og Tyskland ikke ligger, hvor den burde ligge.

Sted: Christiansfeld Centret, Søstrehuset, Nørregade 14, Christiansfeld

Pris: Gratis, men billetter skal reserveres ved Christiansfeld Centret.

BYVANDRING I VELLING

LØRDAG den 5. SEPTEMBER 2020 KL. 13-16

Vi mødes på Egeland, Vellingvej 60. Man kan holde på gårdspladsen eller langs Vellingvej. Efter velkomst og lidt fortælling om Velling, vil Ole Sørensen, der er syvende generation på Egeland, fortælle om gården og slægten. Bagefter vil Jørgen Ravn fra Nørholm fortælle om gårdene, de forskellige håndværk, købmænd, vognmænd og andre virksomheder i Velling. Jørgen Ravn har boet i Velling det meste af sit liv, og han kan fortælle om, hvordan det var i gamle dage. I private biler kører vi en runde i Velling. Turen slutter ved Birgitte og Niels Gundtoft på Hviidsminde, Stokballegårdsvej 102. Efter kaffen, fortæller Karen Bisgaard, der er vokset op på Hvilested kro, om gårdene, skolen og andet

fra Lille Velling. Niels og Birgitte vil fortælle om Stokballegård og den nyanlagte sø ved Hviidsminde. Vi håber på fint vejr, så vi kan nyde kaffen ved søen. I tilfælde af regn sættes der telt op ved gården. **OBS! Vi opfordrer deltagerne til at medbringe en let stol.**

Arrangør: Smidstrup Omegns Lokalhistoriske Forening

Mødested: Egeland, Vellingvej 60, 7000 Fredericia

Pris: Gratis

FOREDRAG: Genforeningen 1920

SØNDAG den 13. SEPTEMBER 2020 KL. 14-16

Historiker og forfatter Steffen Riis fra Værløse, har i anledning af 100 året for genforeningen skrevet en flot bog i 2 bind: "Genforeningen 1920".

Steffen Riis fortæller og viser billeder og postkort fra krigen og genforeningen. Der bliver lejlighed til at se, evt. købe de rigt illustrerede bøger. Arrangør: Smidstrup Omegns Lokalhistoriske Forening.

Pris: 50 kr. for kaffe og foredrag.

Sted: Smidstrup Museum, Præstegårdsvej 74, 7000 Fredericia

FOREDRAG: De fem onde år i Horsens – 1. DEL

TORSDAG den 8. OKTOBER 2020 KL. 19-21

5. maj 2020 var det 75 år siden, den tyske besættelse af Danmark sluttede. Derfor er 2020 oplagt til at kigge tilbage på den lokale modstandskamp: Hvor hurtigt kom den i gang, og hvor mange gik aktivt ind i kampen? Dannede Horsens fælles front mod den tyske besættelsesmagt? Hvor stor betydning havde sabotagen mod bl.a. jernbanerne? Hvordan stod Horsens, når det gælder nedkastning af våben? Og hvad var det lige, der skete, da byen blev uofficielt befriet 1. maj 1945? På basis af sine bøger om Horsens i årene 1940-1945 kaster journalist og forfatter Christian Rimestad et kritisk blik på "De fem onde

år". Foredraget holdes i samarbejde med Horsens Kulturhistoriske forening.

Pris: Gratis adgang for medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland, ikke-medlemmer 40 kr. Det anbefales at booke billet til det ønskede foredrag hos kassereren i HKF hanne.hybschmann@thellesen.com eller sms 30245640 i god tid. HUSK vi må pt. kun være 45 i foredragssalen!

Sted: Foredragssalen, Horsens Bibliotek, Tobaksgården11, 8700 Horsens

FOREDRAG: De fem onde år i Horsens – 2. DEL

TORSDAG den 5. NOVEMBER 2020 KL. 19-21

Journalist og forfatter Christian Rimestad sætter fokus på begivenhederne 1. maj 1945, da Horsens uofficielt blev befriet, på selve befrielsen 5. maj 1945 og på tiden derefter. Desuden vil han lægge op til debat: Hvad tænker vi om besættelsen nu 75 år efter? Har årene dengang - før de fleste af os var født - stadig betydning? Eller er det kun fortid? Foredraget holdes i samarbejde med Horsens Kulturhistoriske forening.

Pris: Gratis adgang for medlemmer af Historisk Samfund for Sydøstjylland, ikke-medlemmer 40 kr. Det anbefales at booke billet til det ønskede foredrag hos kassereren i HKF hanne.hybschmann@thellesen.com eller sms 30245640 i god tid. HUSK vi må pt. kun være 45 i foredragssalen!

Sted: Foredragssalen, Horsens Bibliotek, Tobaksgården11, 8700 Horsens

FOREDRAG: På sporet af en frihedskæmper

TIRSDAG den 20. OKTOBER KL. 19.30-21.30

Hvad fik et ungt menneske til at kaste sig ud i noget så risikabelt som at være frihedskæmper under den tyske besættelse af Danmark?

Historikerne Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard fra Fredericia Gymnasium fortæller med udgangspunkt i deres bog, På sporet af en frihedskæmper – Hans Eeg og besættelsestiden, historien om den

unge fredericianer Hans Eeg, som deltog i kampen mod den tyske besættelsesmagt og blev henrettet den 19. april 1945. Arrangør: Fredericia Museums Venner.

Pris: 50. kr. + 20. kr. for kaffe.

Sted: Fredericia Gymnasium, Nørrebrogade 88, 7000 Fredericia

UDSTILLING: Kongerækken med Jim Lyngvild – Dragter, Dramaer og Danmarkshistorie.

12. JUNI 2020 - 3. JANUAR 2021

Udstillingen tager udgangspunkt i en række portrætfotos, som Jim Lyngvild har skabt til sin seneste bog Danmarks konger og dronninger fra Gorm til Margrethe II. Ved hjælp af rekonstruerede historiske dragter og smykker, giver Lyngvild fortidens konger og dronninger et nutidigt ansigt, der får dem til at fremstå levende for os i dag. Udstillingen består af en række scenarier med danske konger og dronninger som hovedpersoner, der enten befinder sig i skelsættende historiske begivenheder, til fest på de bonede gulve eller i de private gemakker, hvor dagligdagens små og store dramaer udspiller sig. Alle weekender mellem 10 og 16 vil du kunne møde medlemmer af kongerækken. Gæsterne vil bl.a. kunne møde Christian 4. på en af hans utallige svireture i København, men bliver også indbudt til maskebal anno 1711 på Koldinghus, hvor den 40-årige skørtejæger Frederik 4. første gang møder den purunge adelsfrøken Anna Sophie Reventlow, som han senere gifter sig med til venstre hånd, mens han stadig er gift med Dronning Louise til højre hånd.

Sted: Koldinghus 1, 6000 Kolding

Pris: Voksne: 125kr, studerende: 65kr. Gratis for alle under 18 år. Også gratis ved forevisning af årskort. NB! Der kan være ventetid for at komme ind i udstillingen, men du kan i mellemtiden se resten af museet. Medbring egne høretelefoner.

JUBILÆUMSUDSTILLING: En by skifter stadig ansigt – 50 år med Koldingbogen

7. SEPTEMBER 2020 – 22. NOVEMBER 2020

I 1970 så den første Koldingbog dagens lys. Det var ikke tilfældigt. Det var samme år, hvor 9 sognekommuner blev lagt sammen med købstaden Kolding og blev til Kolding Kommune. 37 år senere – i 2007 – satte en ny strukturreform en tilsvarende ændring i det kommunale landskab i gang. Gennem alle årene – på nær et enkelt – og frem til i dag – er Koldingbogen blevet udgivet. Kolding by er blevet betragtet både indefra og udefra – og de andre land- og byområder, som gennem tiden har skulle etablere en ny identitet i en ny kommunalpolitisk ramme, har også gennem Koldingbogen markeret, hvor både grænserne og det fælles kan udpeges. I fem årtier har Koldingbogen således været et prisme på byens – og kommunens – historie og historiefortælling. Det markerer Kolding Stadsarkiv sammen med Museet på Koldinghus og Kolding Bibliotek i en særudstilling i Historisk Værksted på Kolding Bibliotek, under titlen ”En by skifter stadig ansigt”. Ordene stammer fra tidligere borgmester Peter Ravn, som indledte forordet til den allerførste Koldingbog i 1970 med dem.

Udstillingen åbner mandag d. 7. september 2020 kl. 15:00 og markerer samtidig åbningen af Historisk Værksted 2.0, der er rykket fra Bryggeriet i kælderen til 1. sal på Kolding Bibliotek. Kulturudvalgsformand Jesper Elkjær holder åbningstalen.

Datoer: Udstillingen åbner den 7. september kl. 15 og kan ses frem til den 22. november. På åbningsdagen vil der være et begrænset antal deltagere og der skal bestilles billetter. De kan bestilles fra uge 34 på Kolding Stadsarkivs hjemmeside.

Pris: Gratis

Hvor: Historisk Værksted på Kolding Bibliotek.

NY Udstilling om Slaget ved Fredericia 6. juli 1849

ÅBNER LØRDAG DEN 10. OKTOBER 2020

Udstillingen fortæller historien om det berømte slag ved Fredericia – udfaldet den 6. juli 1849, der gav en sejr til danskerne over slesvig-holstenerne under Treårskrigen og stadig fejres hvert år i byen. I udstillingen kan museets gæster både se, høre og opleve den fængende historie om Slaget ved Fredericia den 6. juli 1849. I Egum Møllelade fortælles historien om generalstaben, der ledte slaget i 1849. Udfaldet fra Fredericia var en militærstrategisk genistreg, og i udstillingen præsenteres generalernes modige beslutninger og deres færden under slaget. Man kan også se mindepladen over det afsluttende krigsråd afholdt aftenen før udfaldet i juli 1849. Ved at scanne QR-koderne kan børn vække generalerne Bülow, de Meza og Rye til live. I Nørremarksladen kommer man helt tæt på soldaterne fra 1849 Gennem plancher og lydfortællinger fortæller danske soldater om deres prøvelser og bedrifter under slaget, mens de oprørske slesvig-holstenerne fortæller deres side af sagen. I udstillingen kan børn opleve livet som soldat anno 1849 i et primitivt soldatertelt og skrive breve hjem med rystende beretninger fra feltlivet. Fredericia var belejret og blev bombet i flere måneder op til 6. juli-slaget, og i udstillingen fortæller borgere om deres frygt for belejring og plyndringer efterhånden som de slesvig-holsteneske tropper voksede i styrke omkring byen. Hør og læs øjenvidneberetninger om de heftige bombardementer af byen, der tvang borgerne til at forlade hus og hjem. Du kan også selv som besøgende træde ind i historien og tage en selfie i en af Fredericias udbombede gader i Fredericia i 1849 – hvis du tør!

Sted: Bymuseet, Jernbanegade 10, 7000 Fredericia.

Pris: Gratis entré

SÆRUDSTILLING: FLORENCE NIGHTINGALE 200 ÅR

1. JUNI – 29. NOVEMBER 2020

Den 12. maj 2020 ville Florence Nightingale være fyldt 200 år. Vi ser på myten, symbolet og den historiske person. 'The Lady with the Lamp', 'Englen på Krim' og 'Barmhjertighedens Engel'. Florence Nightingale har mange tilnavne, som tegner billedet af en engleagtig kvinde, der blid og selvopofrende lindrede de syge soldaters lidelser. For mange står hun som fortaler for og symbolet på, at sygeplejen er et kald, der bærer lønnen i sig selv. Men er dette en korrekt beskrivelse af grundlæggeren af den moderne sygepleje? Den nuværende pandemi har gjort Florence Nightingale mere aktuel end nogensinde. Hun var en fremsynet pioner inden for håndvask og hygiejne, en benhård statistiker og victoriansk mønsterbryder. På Dansk Sygeplejehistorisk Museum går vi bagom myten og ser på, hvad hun egentlig stod for, og hvad hun udrettede.

Sted: Dansk Sygeplejehistorisk Museum, Fjordvej 152, 6000 Kolding.

Pris: 25 kr. i skolernes sommerferie, efterfølgende 35 kr. for medlemmer af HSSØ.

SÆRUDSTILLING: DATAKRAFT

10. JULI 2020 – 22. FEBRUAR 2021

Kulturmuseet Spinderihallerne i Vejle fortæller historien om computerens indtog i fritiden og arbejdstiden. I kan glæde jer til en udstilling fyldt med retrokonsoller, hulledamer, laserdisks og Vejles første computer (eller i hvert fald noget af den, ellers ville der ikke være plads til andet). Som optakt til udstillingen blev der på Kulturmuseets hjemmeside og Facebook indsamlet fortællinger om folks første møde med computere. Det overvældende antal fortællinger, der kom ind, er en god indikator for, hvad publikum kan forvente sig af udstillingen: Nostalgiske tilbageblik og en forundring over, hvor hurtigt udviklingen er sket, der nok skal skabe snak på tværs af generationer. Der er langt fra Atari til Astralis. Og langt fra Dos til Dropbox. Men alligevel har mange af os oplevet det

hele i vores levetid. Særudstilling Datakraft sætter i perioden 10. juli 2020 til 22. februar 2021 fokus på den moderne teknologis påvirkning af nutidens mennesker.

Sted: Kulturmuseet Spinderihallerne, Spinderigade 11, 7100 Vejle

Pris: Gratis adgang

SÆRUDSTILLING: Genforeningen i Christiansfeld

7. FEBRUAR - 23. DECEMBER

Kom og oplev "Genforeningen i Christiansfeld". Udstillingen tager dig på en tidsrejse tilbage til de begivenhedsrige dage i 1920 med den intense kamp om stemmerne og selve afstemningen i Christiansfeld. "I kan tro, at der var en fest", lyder det i et personligt brev skrevet kort efter afstemningsdagen den 10. februar. Ud over de personlige beretninger rummer udstillingen genstande, fotos, postkort og afstemningsplakater fra perioden, der kulminerede med Christians X's berømte ridetur over grænsen ved Frederikshøj lige nord for Christiansfeld den 10. juli. Oplev medaljer, nåle, lysestager og platter prydet med Dannebrog og "Kette Kryds" som Kongen kaldes på sønderjysk. I hele juli måned er der mulighed for at gå i "STEMMEBOKSEN", en installation fra Kolding Stadsarkiv. Stemmeboksen zoomer ind på almindelige mennesker, som levede i grænseområdet 1864-1920, og deres historier.

Sted: Christiansfeld Centret, Nørregade 14, 6070 Christiansfeld

Pris: Gratis